

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมาย

ความมุ่งหมายของการวิจัยเป็นการศึกษาว่า กลุ่มที่เป็นอาสาสมัครซึ่งได้รับการฝึกความไวในการรับรู้จะมีคะแนนจากแบบสำรวจวิธีที่ไอเพิ่มสูงขึ้นกว่ากลุ่มที่เป็นอาสาสมัครซึ่งไม่ได้รับการฝึกหรือไม่

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนิสิตอาสาสมัคร เข้าร่วมฝึกแบ่งไว้ดังนี้

โครงการวิจัยเบื้องต้น จำนวน 7 คน

โครงการวิจัยเพื่อทดสอบสมมุติฐาน 28 คน กลุ่มทดลอง 14 คน กลุ่มควบคุม 14 คน

กิจกรรมการฝึกความไวในการรับรู้

เป็นกิจกรรมแบบมีโครงสร้างเป็นลำดับ ดำเนินตามวัตถุประสงค์ของการฝึก

สถานที่ฝึกความไวในการรับรู้

ใช้ห้อง 311 ตึก 3 คณะครุศาสตร์และสถานีวิจัยวิทยาศาสตร์ทางทะเลของคณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตำบลบางศิลา จังหวัดชลบุรี

กำหนดเวลาของการฝึกความไวในการรับรู้

โครงการวิจัยเบื้องต้น ระหว่างวันที่ 10-12 มีนาคม 2524 (22 ชั่วโมง)

โครงการวิจัยเพื่อทดสอบสมมุติฐาน ระหว่างวันที่ 17-22 มีนาคม 2524 (35 ชั่วโมง)

แบบทดสอบที่ใช้ในการวิจัย

แบบสำรวจวิธีที่ไอ ซึ่งใช้วัดบุคลิกภาพ 18 ด้าน ซึ่งเป็นแบบสำรวจเกี่ยวกับบุคลิกภาพทางสังคมและปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

แบบสำรวจความคิดเห็น ทศนคติเกี่ยวกับการฝึก ลักษณะของผู้нау กิจกรรม เวลา สถานที่

แบบสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำการฝึกไปใช้ในชีวิตประจำวัน

การดำเนินการรวบรวมข้อมูล

กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทำแบบสำรวจชีวิตที่โหดงวและหลังการฝึก

กลุ่มทดลองทำแบบสำรวจทัศนคติและความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกหลังการฝึกทันที

กลุ่มทดลองทำแบบสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการนากการฝึกไปใช้ในชีวิตประจำวันหลัง

ผลัดการฝึก 6 สัปดาห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์คะแนนจากแบบสำรวจชีวิตที่โหดงวโดยใช้ค่า t -test เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มที่ได้รับการฝึกและไม่ได้รับการฝึก

ผลการวิจัย

กลุ่มที่ได้รับการฝึกความไวในการรับรู้มีลักษณะบุคลิกภาพที่เกี่ยวข้องกับการอยู่ในสังคมและการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมโดยใช้แบบสำรวจชีวิตที่โหดงว มีคะแนนเพิ่มสูงขึ้นกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 10 คำจากจำนวนทั้งหมด 18 คำ ได้แก่ ความชอบเข้าสังคม การปรากฏตัวทางสังคม การยอมรับตนเอง ความรู้สึกมีความสุข การควบคุมตัวเอง ความอดทน ความสามารถในการสร้างความประทับใจ การปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกัน ความยืดหยุ่น ความเอาใจใส่ในเรื่องเกี่ยวกับจิตใจ

ส่วนผลการสำรวจความคิดเห็น ทัศนคติที่มีต่อการฝึกในท่านต่างๆพบว่า ส่วนมากมีทัศนคติที่ดีต่อการฝึกความไวในการรับรู้ทั้งในค่านิจกิจกรรม ประสบการณ์ ประโยชน์ที่ได้รับ รวมถึง การพบว่าผู้เข้าร่วมกลุ่มได้นำเอาความคิดและประสบการณ์ไปใช้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น

ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาถึงผลของการฝึกความไวในการรับรู้กับตัวแปรอื่นๆ เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ความเชื่อมั่นในตนเอง ความใกล้ชิดระหว่างบุคคล (Self disclosure) เนื่องจากผู้วิจัยสังเกตพบว่า ระยะเวลาที่อยู่ร่วมกันอย่างถ่อเนื่องประมาณ 35 ชั่วโมงนี้ มีผลต่อสมาชิกกลุ่มในค่านความรู้สึกรู้จักกันใกล้ชิดระหว่างกัน จากการเป็นอาสาสมัครที่ไม่เคยรู้จักมาก่อนแล้วให้มีโอกาสใช้ชีวิตพร้อมกันแต่ก็เปลี่ยนประสบการณ์กัน ดังจะเห็นได้จากข้อความที่ถอดจากแชทตั้งแต่วันแรกของการฝึก

จนถึงข้อความที่ถอดจากเทปในวันสุดท้ายของการฝึก และในบางกิจกรรม เช่น กิจกรรมถนนชีวิต มีสมาชิกบางคนเสนอให้มาร่วมกันเป็นกลุ่มใหญ่ ทั้ง 14 คน แทนการแบ่งเป็นกลุ่มละ 7 คน เนื่องจากต้องการร่วมมือประสบการณ์เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

2. ควรจะได้มีการศึกษาเกี่ยวกับลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง เช่น เพศ อายุ การศึกษา สติปัญญา ความเข้มแข็งของจิตใจ (Ego Strength) โดยแบ่งเป็นประเภทต่างๆ เพื่อพิจารณาถึงผลที่เกิดขึ้นหลังการฝึกความไวในการรับรู้

3. เปรียบเทียบการฝึกความไวในการรับรู้ในแง่ต่างๆ เช่น ลักษณะของกิจกรรม ระยะเวลาในการฝึก ลักษณะการนำกลุ่ม จากการจัดการฝึกแบบมีโครงสร้างในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยพบว่ามีผลต่อความรู้สึกรู้สึกของสมาชิกบางประการและเสนอให้มีการกำหนดกิจกรรม และจำนวนคนในการทำกิจกรรมบางอย่าง จึงเป็นเรื่องที่น่าจะได้มีการศึกษาโดยคำนึงถึงผลที่เกิดขึ้นจากการฝึก

4. ควรมีวิธีการอื่นๆ นอกเหนือจากการรายงานตนเองในการประเมินประสิทธิภาพของการฝึกความไวในการรับรู้ เช่น การสังเกตพฤติกรรม การรายงานของผู้อื่น การสัมภาษณ์ การทำสังคมมิติ

5. การติดตามผลการฝึกความไวในการรับรู้ในระยะเวลาต่างๆ เช่น หนึ่งเดือน สามเดือน หกเดือน และหนึ่งปี เพื่อสำรวจความคงอยู่ของประสิทธิภาพของการฝึก ตลอดจนแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในระยะต่างๆ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย